

Aan de gemeenteraden van de deelnemende
gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid

Uw kenmerk	Ons kenmerk UIT/2509040	Datum 5 november 2025
Onderwerp Besluit AB na zienswijze begrotingswijziging SOJ	Bijlage(n) 1	Behandeld door/telefoonnummer J. van der Linden / 078-7708500

Geachte leden van de gemeenteraad,

Gemeenten hebben hun zienswijze uitgebracht op de verhoging van € 8,1 miljoen van de gemeentelijke bijdrage voor het organisatie onderdeel Serviceorganisatie Jeugd voor het jaar 2025. Na weging van de zienswijzen (alle gemeenten hebben ingestemd) heeft het Algemeen Bestuur van de GR DG&J in de vergadering van 30 oktober 2025 de begrotingswijziging en de daaraan gekoppelde verhoogde gemeentelijke bijdrage van € 8,1 mln vastgesteld.

De nota van reactie op de zienswijzen is bijgevoegd.

Met vriendelijke groet,

Het dagelijks bestuur van de Dienst Gezondheid & Jeugd,

de secretaris,

de voorzitter,

E.S. Schurink

H. van der Linden

Zienswijzen begrotingswijziging eerste burap 2025 GR DG&J

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
Alblasserdam Raadsvergadering 30 september	Inleiding Zoals u inmiddels van ons gewend bent, benadrukken wij aan het begin van deze zienswijze nogmaals onze financiële situatie. Zoals bij u bekend is, hebben gemeenten vanwege een lagere algemene uitkering uit het gemeentefonds te maken met grote financiële uitdagingen. De noodzaak om te bezuinigen is voor onze gemeente groter dan bij de gemiddelde gemeente. Daardoor hebben wij voor 2025 al een bezuinigingsproces doorlopen waar zowel Alblasserdamse maatschappelijke partners als inwoners de gevolgen van hebben moeten ervaren. Voor 2026 en verder komt hier nog een grote bezuiniging bovenop. Het diepe ravijn van 2026 waar gemeenten mee geconfronteerd werden is met de meicirculaire 2025 van het Rijk iets gedempt, maar vooral verschoven naar 2028. Het tekort voor onze gemeente voor 2026 en 2027 wordt met de compensatie door het Rijk verre van gedicht. Onze structurele bezuinigingsopgave vanaf 2028 verandert nagenoeg niet. In de meicirculaire 2025 zijn weliswaar middelen voor tekorten Jeugdzorg toegevoegd, maar een deel daarvan is incidenteel. De ingecalculeerde bezuinigingen die door de Hervormingsagenda Jeugd gerealiseerd moeten worden zijn vanaf 2028 volledig ingeboekt. Voor de jaren 2028 en verder worden aanvullende maatregelen uitgewerkt. Hiervoor is geld uit het gemeentefonds gehaald en worden gemeenten gekort. Het gaat om het invoeren van een eigen bijdrage voor jeugdzorg per 1 januari 2028 en het sturen op trajectduur jeugdzorg. Wij vragen aandacht van uw organisatie om hier tijdig op te anticiperen. U geeft aan dat de bestuursopdracht en het Verbeterprogramma betaalbare en beschikbare jeugdhulp moet leiden tot reductie van de jeugdhulputgaven. Wij waarderen de inzet voor het opstellen van de besparingsmaatregelen en verzoeken u om dit te verwerken in de begroting. Zoals u aangeeft zijn veel maatregelen gekoppeld aan de (lokale) toegang en sterk afhankelijk van de uitvoeringskracht van de maatregelen. In de uitvoering van dit proces zien wij graag uw medewerking en afstemming. Als gemeente erkennen wij de lokale opgave waar wij voor staan en ook al actief mee bezig zijn. Echter verwachten wij van u als DG&J ook een actieve rol in het terugdringen van de jeugdkosten door te streven naar constante verbetering. De aangeleverde besparingsmaatregelen zien wij als een begin van uw bijdrage en medewerking aan het gezamenlijk optrekken in het bezuinigingsproces. Op deze manier dragen zowel wij als gemeente en u als DG&J beiden een rol, om zo goed mogelijk de financiële ravijnjaren voor ons als gemeente te ondervangen met zo min mogelijk negatieve gevolgen voor de inwoners. Daarnaast zien wij aanleiding om lokaal de veiligheidsketen beter te verankeren op een wijze die in lijn is met het programma Toekomstscenario, waar Veilig Thuis en de Gecertificeerde instellingen lokaal samenwerken.	Wij hebben begrip voor het feit dat u aandacht blijft vragen voor de financiële situatie van uw gemeente, gezien de bovengemiddelde uitdagingen waarvoor uw gemeente zich gesteld ziet staan. We nemen hier rekenschap van en spannen ons maximaal in om in samenwerking met gemeenten de kosten van de uitvoering beheersbaar te houden. Wij zullen tijdig anticiperen op mogelijke aanvullende maatregelen zoals het invoeren van een eigen bijdrage voor jeugdzorg en het sturen op trajectduur in de jeugdzorg. Bij de eerstvolgende kadernota en begrotingscyclus zal een actueel besparingspotentieel worden weergegeven en geven we aan hoe dit lokaal kan worden verwerkt. Wij spannen ons maximaal in om gemeenten te faciliteren bij het lokaal implementeren van de maatregelen uit het Verbeterprogramma Betaalbare en Beschikbare Jeugdhulp. Ook de SOJ pakt haar verantwoordelijkheid in het realiseren van besparingen. Wij onderschrijven de uitgangspunten van het programma Toekomstscenario. Op lokaal niveau werkt Veilig Thuis binnen 'Veilig Opgroeien is Teamwerk' al nauw samen met lokale teams, ook in uw gemeente. Veilig Thuis vervult daarbij een adviserende rol op casusniveau. Ook werkt Veilig Thuis nauw samen met het regionale programmateam

Naar verwachting resulteert dit tot een verbetering van de jeugdhulp vanwege de nauwe betrokkenheid van alle partijen bij een gezin, wat leidt tot kostenbesparingen. Het organiseren van een lokaal veiligheidsteam is cruciaal voor de optimale uitvoering van de besparingsmaatregelen. Daarom verzoeken wij u om in contractuele vorm te organiseren dat er vanuit Veilig Thuis personeel beschikbaar wordt gesteld om deel uit te maken van de lokale inzet in Alblasserdam. Zienswijze op de 1e bestuursrapportage 2025 SOJ U geeft aan dat de prognose van de kosten voor de Serviceorganisatie Jeugd ten opzichte van de begroting toenemen met €8.100.000,-. Dit betreft een stijging van ruim 5 procent. Het beeld per gemeente varieert hierin sterk. Deze stijging heeft zich voor het grootste deel in 2024 voorgedaan en is gerapporteerd in de eerste en tweede bestuursrapportage 2024. In 2024 was, na twee jaar stagnatie, sprake van een groei in het gebruik van jeugdhulp. Deze was niet voorzien en derhalve ook niet verwerkt in de begroting 2025. De groei in 2025 is beperkt. In onze begroting 2025 is er voor de SOJ een bedrag van €6.090.000,- opgenomen, waarbij 200.000 in vermindering is gebracht conform de ingediende zienswijze vorig jaar. Met de bijstelling van de 1e Burap zal de bijdrage voor de SOJ €8.047.687 worden. Dit betekent een forse afwijking van zo'n €2,2 miljoen. Enerzijds zijn de kosten te verklaren door de toename van het aantal jeugdigen dat verblijft in een voorziening, wat valt onder het dure product jeugdhulp met verblijf en behandeling. Anderzijds zitten de opgelopen kosten ook in de stijging van het kostenniveau. Gezien de financiële situatie van de gemeente Alblasserdam heeft deze afwijking een aanzienlijke impact op de gemeentelijke raming. GGD, LVS en Veilig Thuis U geeft aan dat de prognose voor de organisatieonderdelen GGD, LVS en Veilig Thuis een positief resultaat van circa €862.000 voorziet. Dit is grotendeels het gevolg van de recent afgesloten CAO SGO (€635.000). Als gevolg van de CSO zullen de salarislasteren in 2025 met circa 2% stijgen, in plaats van de 5,4% die ten tijde van het opstellen van de begroting was toegepast. Daarnaast wordt een incidenteel renteresultaat van €220.000 voorzien. Ten slotte is er sprake van diverse operationele voor- en nadelen die samen een klein positief voordeel meebrengen. U geeft aan dat de voorgestelde begrotingswijzigingen geen wijzigingen in de gemeentelijke bijdrage betekent. Conform de afspraken wordt bij de jaarrekening de definitieve inwonerbijdrage vastgesteld. Hiermee blijft de gemeentelijke bijdrage voor de gemeente Alblasserdam voor de onderdelen GGD, LVS en Veilig Thuis een bedrag van €1.507.464,- over 2025. Gezien er per saldo vooralsnog geen wijziging in de gemeentelijke bijdrage is geeft u aan dat het niet vereist is om de begrotingswijziging ter zienswijze voor te leggen. Aangezien een eventuele wijziging in de gemeentelijke bijdrage pas zal blijken bij de behandeling van de jaarrekening zullen we hier vooralsnog geen zienswijze op geven.	Toekomstscenario en andere betrokken partijen, aan een hernieuwde samenwerking voor de periode 2027-2030. Daarin werken we met elkaar toe naar een Regionaal Veiligheidsteam voor de 10 gemeenten in Zuid-Holland Zuid, overeenkomstig het gedachtegoed van het Toekomstscenario. Wij realiseren ons dat een stijging van het aantal 'dure' casussen, de kosten sterk kunnen doen oplopen, waarbij kleinere gemeenten een relatief sterke impact ervaren.
---	---

	Echter willen we via deze weg wel onze zorgen uiten over de huidige trends binnen Veilig Thuis en LVS. U geeft aan dat in de eerste maanden van 2025 de stijging van het aantal meldingen bij beide organisaties is voortgezet. We vragen nadrukkelijk aandacht voor de mogelijke financiële risico's als de huidige trend in meldingen zich in de loop van 2025 voortzet. Bestemmingsreserves U geeft aan dat er naar verwachting circa €1 miljoen aan diverse bestemmingsreserves zal worden onttrokken in 2025. Het betreft hier: ▪ € 438.000 voor extra inzet bij Leerplicht ▪ € 320.000 in het kader van het project informatiehuishouding ▪ € 115.000 voor extra inzet van een personeelsadviseur ▪ € 110.000 voor vitaliteit van de medewerkers van DG&J. In uw bestuursrapportage wordt toegelicht dat bij de vaststelling van de jaarstukken 2023 een bestemmingsreserve is gevormd voor de incidentele uitbreiding van Leerplicht. De totale omvang van deze reserve bedraagt €438.000,- en u geeft aan dat de bijbehorende lasten zijn bijgesteld. Graag ontvangen wij aan het einde van het jaar een verantwoording van het resultaat dat met deze extra inzet is bereikt. De overige drie bestemmingsreserves worden in de rapportage niet inhoudelijk toegelicht. Daarnaast roept het de vraag op of dit incidentele of structurele inzet betreft en of we deze kosten de komende jaren dus ook kunnen verwachten. Aangezien u hierover een besluit van het AB verwacht vragen wij u dringend om bovenstaande reserves duidelijk toe te lichten in bijvoorbeeld de bestuursrapportage of in een aanvullend stuk. Deze onderbouwing is voor de gemeenten noodzakelijk om hier een helder beeld van te kunnen vormen en zo te kunnen komen tot een onderbouwde besluitvorming in het AB. Ten slotte Wij waarderen de inzet van de DG&J om binnen de bestuursopdracht de mogelijke besparingsmaatregelen voor te leggen aan de gemeenten zodat er lokaal toegewerkt kan worden aan efficiënter en goedkopere jeugdhulp. Hierbij zien wij het belang van een goede samenwerking en afstemming tussen gemeenten en de DG&J om de uitvoering van de besparingsmogelijkheden optimaal te realiseren. Gezien de financiële situatie waarin de gemeente Alblisserdam zich bevindt zijn wij genoodzaakt om scherp te zijn richting uw voorstellen en dat maakt dat wij meer dan voorheen aanvullende toelichting en verscherping vragen in onze zienswijzen. In dit kader vragen wij uw aandacht voor het verstrekken van heldere stukken en beantwoording van zienswijzen. Alleen op deze manier kunnen wij onze rol pakken in dit proces. Wij vragen u deze zienswijze te betrekken en onze aangeleverde punten te overwegen bij de bespreking in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 30 oktober 2025. We zien uit naar uw reactie op onze zienswijze.	Wij begrijpen uw zorgen over de stijging van het aantal meldingen. Wij houden de financiële ontwikkeling nauwlettend in de gaten. Overeenkomstig de regionaal gemaakte bestuurlijke afspraken, werken gemeenten en de DG&J aan het terugdringen van het aantal meldingen. De incidentele uitbreiding van Leerplicht was nodig vanwege de sterk gestegen werklast. De specifieke verantwoording hiervan volgt in de jaarstukken 2025. Het algemeen bestuur heeft reeds besloten over de bestemmingsreserves bij het vaststellen van de begroting en jaarstukken. Daarvoor hadden wij een uitgebreide onderbouwing ingediend. Wij nemen uw opmerking mee en zullen in toekomstige bestuursrapportages waar nodig een duidelijke toelichting opnemen, zodat gemeenten zich een helder beeld kunnen vormen om te kunnen komen tot een onderbouwde besluitvorming in het algemeen bestuur. Wij danken u voor uw waardering en blijven ons inspannen voor goede samenwerking en afstemming met gemeenten. Daarnaast besteden wij aandacht aan het verstrekken van heldere stukken en beantwoording van zienswijzen. Uw zienswijze wordt betrokken bij de besluitvorming in het algemeen bestuur van 30 oktober 2025 over de voorgestelde begrotingswijziging.
Dordrecht	Allereerst een compliment voor deze bestuursrapportage en het complete beeld dat u schetst. In deze brief geven we u onze Dordtse zienswijze.	Dank voor uw compliment.

Raadsvergadering 23 september	Begrotingswijziging Serviceorganisatie jeugd U stelt op basis van de eerste bestuursrapportage een begrotingswijziging voor het onderdeel Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) voor. Op basis van de meest recente prognose wordt voor jeugdhulp in 2025 € 8,1 miljoen aan hogere kosten voor de regio Zuid-Holland Zuid voorzien. Voor de gemeente Dordrecht stelt u een begrotingswijziging van € 2,2 miljoen voor. U geeft hiervoor als voornaamste reden dat het gebruik van jeugdhulp significant is gegroeid, terwijl de oorspronkelijke begroting 2025 uitging van een stabiel beeld. Wij stemmen in met de voorgestelde begrotingswijziging. Werkwijze Veilig Thuis Veilig Thuis zet samen met lokale teams in op het direct overdragen van casuïstiek en het terugdringen van het aantal meldingen. Wij vertrouwen erop dat deze afspraken tot een betere beheersing van de kosten leiden. Voordelig resultaat U prognosticeert een voordelig resultaat van € 862.0000 in 2025 voor de organisatieonderdelen GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst), Leerplicht & Voortijdig Schoolverlaten en Veilig Thuis. Hiervan wordt het grootste deel (€ 635.000) veroorzaakt door lagere loonkostenstijging dan verwacht. Besparingen per 2026 Zoals u weet, neemt de financiële druk op onze gemeentelijke begroting steeds verder toe. In uw brief verwijst u naar de maatregelen uit het verbeterprogramma Beschikbare en betaalbare jeugdhulp. U verwacht dat deze maatregelen vanaf 2026 besparingen opleveren. We vinden het belangrijk om realistisch te begroten en vragen u om het effect van de maatregelen te monitoren.	Dank voor uw instemming. Wij onderschrijven het belang van realistisch begroten en volgen nauwgezet het effect van de maatregelen van het verbeterprogramma, via het gemeentedashboard en de maandrapportages van de SOJ. Bovendien organiseert de SOJ maandelijks databijeenkomsten voor de 10 gemeenten waarin verdiepende analyses worden gefaciliteerd.
Gorinchem Raadsvergadering 25 september	U stelde de raad in de gelegenheid uiterlijk 23 september 2025 een zienswijze te geven. Omdat er in de periode tussen uw verzoek en 23 september geen raadsvergadering was gepland vanwege het zomerreces, was het voor de gemeenteraad feitelijk onmogelijk om binnen de door u gestelde termijn een zienswijze vast te stellen. De gemeenteraad heeft de zienswijze daarom vastgesteld in de eerstvolgende vergadering van 25 september 2025. De gemeenteraad acht het van groot belang om zijn kaderstellende en controlerende rol op adequate wijze te kunnen uitoefenen. De raad verwacht daarom dat bij toekomstige verzoeken termijnen worden gehanteerd die het mogelijk maken om een zorgvuldige besluitvorming plaats te laten vinden. Begrotingswijziging GR DG&J 1e burap 2025- onderdeel SOJ U geeft aan dat er na een stabilisatie van twee jaar toch weer sprake is van groei in het gebruik van jeugdhulp. Deze groei was niet voorzien. Daarnaast	Wij zijn ons bewust van de krappe termijn voor uw zienswijze, gezien het zomerreces. Vanwege de doorlooptijd van besluitvorming in het algemeen bestuur en de zienswijzeprocedure, waren wij genoodzaakt om de termijn vast te stellen op 23 september. Daarbij hebben wij aangegeven dat wanneer dit niet mogelijk zou zijn voor gemeenten, wij met concept-zienswijzen zouden gaan werken in de aanloop naar het algemeen bestuur. De reden dat wij niet langer konden wachten, is dat we anders in een situatie terecht komen waarin het algemeen bestuur een besluit zou moeten nemen over de tweede bestuursrapportage, zonder daarvóór te kunnen hebben besluiten over de voorgestelde begrotingswijziging bij de eerste bestuursrapportage. Uitstel van de tweede bestuursrapportage is niet mogelijk, aangezien deze een belangrijke opmaat is naar de kadernota voor 2027. Deze moet eind dit jaar worden vastgesteld, zodat gemeenten hier bij de voorbereidingen op hun kadernota/perspectiefnota rekening mee kunnen houden.

	is deze groei, conform het uitgangspunt “geen groei en geen besparingen”, ook niet verwerkt in de primaire begroting 2025. Dat maakt dat u nu deze begrotingswijziging voorlegt. <u>2025</u> Op basis van de prognose in deze bestuursrapportage wordt voor 2025 € 8,1 miljoen aan hogere kosten verwacht voor de regio Zuid-Holland Zuid. € 7,2 miljoen is als gevolg van de groei in het jeugdhulpgebruik. Een aantal gemeenten kent deze groei echter niet. Wij zijn blij te constateren dat de gemeente Gorinchem tot één van de gemeenten behoort, waar een daling in jeugdhulpgebruik zichtbaar is. Hoewel wij ons realiseren dat het jeugdhulpgebruik niet altijd te voorspellen is, blijven wij ons lokaal inzetten om het jeugdhulpgebruik in Gorinchem verder te laten dalen. Dan kunnen we constateren dat ons lokale beleid rondom de Hervormingsagenda zijn vruchten begint af te werpen. <u>Andere oorzaken stijging/daling van de kosten</u> Naast groei noemt u een aantal andere oorzaken die leiden tot een stijging van de kosten. Het gaat dan over tariefswijzigingen of ontwikkelingen bij individuele aanbieders. Daar staat tegenover dat de “apparatuurkosten voor de SOJ” lager uit lijken te vallen en er opbrengsten zijn als gevolg van “rentebaten en vrijval oude jaren”. Heel fijn dat u deze laatste post, conform ons verzoek in de zienswijze 1^e bestuursrapportage 2024, verwerkt heeft in deze begrotingswijziging. <u>Actief betrekken bij ontwikkelingen risicobeheersing</u> Ook schetst u in het hoofdstuk “Risicobeheersing” een aantal risico’s. Risico’s gekoppeld aan inflatie, een passend zorglandschap en financiële problemen bij cruciale aanbieders. Met name wat betreft het laatste punten vragen we u ons actief en tijdig mee te nemen als er zich ontwikkelingen voordoen. <u>Begroting vaststellen</u> Voor de gemeente Gorinchem stelt u voor de begroting vast te stellen op afgerond € 12.2 miljoen. Dat is een daling van ruim € 360.000 ten opzichte van de primaire begroting 2025. Deze daling wordt met name veroorzaakt door een daling in het jeugdhulpgebruik. We realiseren ons dat een daling in jeugdhulpgebruik in een paar maanden tijd om kan slaan in een stijging van jeugdhulpgebruik als gevolg van één of twee kinderen extra in “duurdere” zorg. Toch stemt deze ontwikkeling ons positief. Met dit in gedachte kunnen wij instemmen met de voorgestelde begrotingswijziging voor het jaar 2025. <u>Meerjarig perspectief</u> U geeft aan dat de groei van het jeugdhulpgebruik (regionaal) vooral zichtbaar was in 2024, na vaststelling van de begroting 2025. Op dit moment is de groei in 2025 beperkt. En in Gorinchem zien we nu een daling. Dat roept de vraag op wat de ingezette daling in jeugdhulpgebruik in de gemeente Gorinchem op dit moment betekent voor de onlangs vastgestelde begroting 2026. De daling, zoals deze nu geconstateerd wordt in de 1^e bestuursrapportage 2025 is immers nog niet meerjarig verwerkt. En	Het is goed om te horen dat u kunt constateren dat uw lokale beleid rondom de Hervormingsagenda zijn vruchten begint af te werpen. Dank voor uw waardering. Wij zullen gemeenten actief en tijdig informeren over relevante ontwikkelingen met betrekking tot financiële problemen bij cruciale aanbieders. Dank voor uw instemming. Wij monitoren het effect van de door u genoemde ontwikkelingen op het jeugdhulpgebruik nauwgezet. Dit doen wij middels het gemeentedasboard en de maandrapporthages van de SOJ. Bovendien organiseert de SOJ maandelijks databijeenkomsten voor de 10 gemeenten waarin verdiepende analyses worden gefaciliteerd. Bij de eerstvolgende kadernota, begroting en meerjarenperspectief wordt de actuele kostenontwikkeling verwerkt.
--	--	---

	of deze daling voor de gemeente Gorinchem doorzet, is op dit moment nog niet goed in te schatten. Naastr deze daling geeft u aan dat het Verbeterprogramma Betaalbare en Beschikbare jeugdhulp en de aanscherping in de toegang tot zorg die we regionaal en lokaal voor ogen hebben, moeten leiden tot een reductie van kosten. Ook lokaal blijven wij ons inspannen om besparingen te realiseren. Dit doen we onder andere door uitwerking te geven ons lokale Plan van Aanpak Hervormingsagenda Jeugd. Wij verzoeken u dan ook om deze ontwikkelingen en in relatie daarmee het jeugdhulpgebruik goed te monitoren. En als blijkt dat de daling in de gemeente Gorinchem doorzet, zien we dit graag meerjarig verwerkt in een dalende bijdrage voor de gemeente Gorinchem. Overige ontwikkelingen Dienst Gezondheid en Jeugd Voor de organisatieonderdelen GGD, Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten (LVS) en Veilig Thuis laat de prognose bij de 1e bestuursrapportage 2025 een positief resultaat van circa € 865.000 zien. De prognose is omgezet naar een begrotingswijzing en deze is door het Algemeen Bestuur vastgesteld vanwege begrotingsrechtmatigheid. Aangezien de totale omvang van de gemeentelijke bijdrage niet wijzigt voor de onderdelen GGD, LVS en Veilig Thuis, wordt, gelet op artikel 39 van de Gemeenschappelijke Regeling, over de hiermee samenhangende begrotingswijziging geen zienswijze gevraagd. Toch willen we in deze zienswijze wel aandacht vragen voor twee zaken: <u>Veilig Thuis</u> U geeft aan dat het aantal meldingen in 2025 verder is gestegen. Wij vinden dat dat niet uit moet maken. We willen immers dat mensen blijven melden bij Veilig Thuis als het echt nodig is. Dat deze stijging in relatie tot de beschikbare middelen mede de oorzaak is van het overschrijden van wettelijke termijnen baart ons zorgen. Onze meest kwetsbare inwoners moeten immers zo snel mogelijk gezien, gehoord en ondersteund worden. Een deel van de oorzaak ligt in het niet tijdig kunnen overdragen van meldingen aan ketenpartners zoals het lokale team. Daarvoor bent u al enige tijd in overleg met de gemeenten en de lokale teams. We waarderen het dat u dit in gezamenlijkheid oppakt. U geeft echter ook aan dat het in 13% van de gevallen niet lukt om de casuïstiek binnen 14 dagen over te dragen. Dat betekent dat het in andere gevallen wel lukt of dat er een andere oorzaak ten grondslag ligt aan het overschrijden van de termijnen. Zoals de complexiteit van casuïstiek. Graag zouden we in een volgende rapportage ook wat meer inzicht krijgen in de andere oorzaken die leiden tot het overschrijden van de wettelijke termijnen. Het gaat immers om de meest kwetsbare inwoners van onze gemeente c.q. regio. Wij blijven u verzoeken ons actief op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen. Daarnaast verzoeken wij u om gezamenlijk met de regio gemeenten te zoeken naar structurele oplossingen zodat de beschikbaarheid en tijdigheid van de desbetreffende zorg niet (verder) onder druk komt te staan. <u>Tijdelijk Huisverboden</u>	Wij delen uw mening dat mensen moeten kunnen blijven melden bij Veilig Thuis als dat nodig is. Daar is ook onze inzet op gericht. In een volgende bestuursrapportage zullen we meer inzicht verschaffen in de oorzaken van overschrijding van de wettelijke termijnen. Om hier verbeterlagen in aan te brengen, trekken we reeds samen op met gemeenten en ketenpartners. Daarnaast blijven we u informeren over relevante ontwikkelingen en zoeken we samen met gemeenten naar structurele oplossingen voor betaalbare en beschikbare jeugdhulp.
--	---	--

	In uw bestuursrapportage geeft u aan dat het aantal verzoeken tot tijdelijke huisverboden gestegen is. U lijkt daarbij te suggereren dat dit een onwenselijke situatie is. Wij zien het toepassen ervan echter van toegevoegde meerwaarde. Het biedt ruimte om rust te creëren en hulpverlening op gang te krijgen. Dat hierover gesprekken worden gevoerd met gemeenten is bij ons niet bekend. Wij vragen u hier actief afstemming over te zoeken met ons. Zo kunnen we deze, in onze ogen waardevolle interventie, inzetten waarvoor hij bedoeld is. <u>Het positieve resultaat</u> Gezien de omvang van het voordeel (€ 865.000,00) en de bezuinigingsopgave waar we voor staan, stellen wij voor om -bij hoge uitzondering- de inwonerbijdrage wel voor dit volledige bedrag neerwaarts aan te passen en al lopende dit jaar te restitueren aan de gemeenten. Hierdoor kunnen gemeenten dit voordeel al ten gunste van 2025 (i.p.v. 2026 bij het vaststellen van de jaarstukken 2025) boeken. <u>Gemeenschappelijke adviescommissie</u> Als gemeenteraad van Gorinchem hebben we al meermalen ingezet op een gemeenschappelijke adviescommissie. Acht van de tien gemeenten zijn hier voorstander van. In de zienswijze bij de begroting 2026 hebben we u verzocht om hier duidelijkheid over te geven. Het standpunt van de twee andere gemeenten zijn ons niet bekend. Kunt u, in uw reactie op deze zienswijze, aangeven hoever het hiermee staat en of er al voorbereidingen worden getroffen om deze commissie vorm te geven?	Wij delen uw standpunt dat het toepassen van tijdelijke huisverboden een meerwaarde kent. Waar wij aandacht voor vragen is echter de onvoorziene groei, waardoor de benodigde capaciteit hiervoor knelt. De huidige formatie is niet berekend op de plotselinge stijging. Deze stijging is het gevolg van de aandacht die de Veiligheidsdriehoek van burgemeesters, politie en OM heeft gevraagd voor de toepassing van het instrument. Wij zijn in gesprek met onze ketenpartners, waaronder ook de (centrum)gemeenten, over op welke wijze Veilig Thuis effectief en efficiënt kan omgaan met de grotere capaciteitsvraag die hiervoor nodig is. Wij adviseren negatief op uw verzoek om het verwachte positieve resultaat om te zetten in een lagere deelnemersbijdrage. Onze reden hiervoor is dat de kostenontwikkeling aan onzekerheden onderhevig is. Bijvoorbeeld omdat extra kosten moeten worden gemaakt of opbrengsten lager uitvallen. Het resultaat kan als gevolg daarvan lager uitpakken. De auditcommissie heeft het algemeen bestuur om deze reden geadviseerd het voorzichtigheidsprincipe te hanteren. Bovendien is het rentenadeel voor gemeenten bij uitbetaling ná resultaatbestemming, relatief beperkt. Er worden op dit moment nog geen voorbereidingen getroffen voor het instellen van een regionale raadsadviescommissie. De reden hiervoor is dat er nog één gemeenteraad is die geen definitief standpunt heeft ingenomen over het instellen van een regionale raadsadviescommissie. De Wet gemeenschappelijke regelingen vereist dat alle deelnemende gemeenten instemmen met het instellen van een regionale raadsadviescommissie. We verwachten in het najaar van 2025 duidelijkheid van de gemeenteraad die op dit moment nog geen definitief standpunt heeft ingenomen. Na instemming door alle gemeenteraden, kunnen de voorbereidingen worden gestart. De DG&J neemt hiervoor contact op met de griffies van de 10 gemeenten.
Hardinxveld-Giessendam Raadsvergadering 25 september	In deze bestuursrapportage van 2025 wordt een begrotingsbijdrage van € 5.474.179 voorgesteld voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Wij gaan akkoord met deze door de DG&J voorgestelde begrotingswijziging. Ondanks dat we ons realiseren dat de prognose bijgesteld kan worden en dat we altijd te maken kunnen krijgen met – incidentele – verhogingen in het kader van een kostbare inzet, lijkt de voorgestelde begrotingsbijdrage ons realistisch. Dit omdat de voorgestelde begrotingswijziging past in de daling van de jeugdhulpkosten die zich vanaf eind 2024 heeft ingezet. De gemeente heeft het beeld dat de daling voortkomt uit een steeds steviger wordend sociaal team. Een team dat meer zelf jeugdhulp biedt, kritischer kijkt naar in te zetten specialistische jeugdhulp en (waar kan) de verantwoordelijkheid bij de ouders neerlegt aangaande uitdagingen in de opvoeding. Om die reden hebben wij al in de zienswijze op de begroting voor 2026-2029 voorgesteld om het begrotingsbedrag te wijzigen van € 6.069.628 naar € 5.776.628. Hiermee is het dagelijks bestuur van de DG&J akkoord gegaan. Het is daarom fijn om in bestuursrapportage van 2025 te lezen dat de begrotingskosten voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam nog verder teruglopen. Uit de bestuursrapportage van 2025 blijkt tevens dat per saldo de gemeentelijke bijdrage niet wijzigt op de onderdelen GGD, LVS en Veilig Thuis. Gelet op artikel 39 van de Gemeenschappelijke Regeling is het niet vereist om hiervoor een zienswijze voor te leggen.	Dank voor uw instemming. Het is goed om te horen dat de daling van de jeugdhulpkosten voor uw gemeente, lijkt voort te komen uit een steeds steviger wordend sociaal team.

Hendrik-Ido-Ambacht Raadsvergadering 6 oktober	Op 15 juli 2025 hebben wij de 1e burap 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid & Jeugd (GR DG&J) van u ontvangen. Via de bijbehorende aanbiedingsbrief stelt u ons in de gelegenheid om een zienswijze kenbaar te maken. Hieronder treft u deze aan. Algemeen Uit de voorliggende 1e bestuursrapportage 2025 blijkt dat de eind 2024 ingezette regionale trendbreuk met een toename van het beroep op jeugdhulp zich voortzet. U voorziet op regionaal niveau voor 2025 een groei in het gebruik van jeugdhulp. De regionale bijdrage aan de GR DG&J voor 2025 moet daarom opgehoogd worden met € 8,1 miljoen. <i>Wij herkennen de lokale ontwikkeling en verzoeken om reactie op onze eerdere zienswijze.</i> Zoals u aangeeft zijn er grote verschillen tussen gemeenten voor wat betreft de financiële gevolgen van deze 1e bestuursrapportage. In de zienswijze over de begroting 2026 van de DG&J hebben wij bij het onderdeel SOJ aangegeven dat de kostenstijging voor onze gemeente te maken heeft met een beperkt aantal zeer intensieve jeugdhulptrajecten. Dit zien we nu ook weer terug. Overigens hebben wij de verwachting, dat er in onze lokale situatie binnen afzienbare tijd een verandering zou kunnen optreden. Dit heeft te maken met het vermoedelijk eindigen van een deel van de intensieve jeugdhulptrajecten. Dit moet naar verwachting een effect hebben op onze lokale kostenontwikkeling. Dit is dan ook de reden dat wij de kostenstijging uit begroting 2026 van de GR DG&J incidenteel in onze eigen meerjarenbegroting 2026-2029 verwerken. Tegelijkertijd blijven wij inhoudelijk oproepen tot verbetering van het contractmanagement zoals wij bij onze zienswijze op begroting 2026 hebben gedaan. Wij hebben dit destijds als volgt verwoord: ‘Inmiddels kent onze gemeente een redelijk stabiele trend in uitgaven voor jeugdhulp. Maar in de afgelopen maanden zijn de uitgaven binnen jeugdhulp gestegen vanwege een beperkt aantal intensieve jeugdhulptrajecten. Het valt op dat deze kostbare trajecten geregeld ingezet worden bij ongecontracteerde aanbieders. Het gecontracteerde aanbod is blijkbaar niet altijd beschikbaar. Ook hier zien wij een belangrijke rol weggelegd voor het contractmanagement. Graag zien wij de inzet hiervan breder terug, zoals bij het woonplaatsbeginsel. Dit geldt met name bij het normenkader en bij de inzet van ongecontracteerd aanbod.’ In uw nota van reactie (op pag. 4) ontvangen op 21 juli 2025, hebben wij op deze oproep helaas geen reactie ontvangen. Wij verzoeken u daarom alsnog te reageren op bovenstaand punt.	Wij realiseren ons dat een stijging van het aantal 'dure' casussen, de kosten voor een gemeente sterk kunnen doen oplopen. Het is goed om te horen dat u binnen afzienbare tijd een verandering verwacht vanwege het eindigen van een deel van de intensieve jeugdhulptrajecten. Excuus dat uw eerdere vraag onvoldoende is beantwoord. De SOJ zet op verschillende manieren in op het besparen van kosten door (aanpassingen in) contractmanagement. Het Verbeterprogramma Betaalbare en Beschikbare jeugdhulp biedt op korte termijn een instrumentarium om substantieel beter te sturen. Gecontracteerde zorg is daarbij het uitgangspunt. Het is de taak van de wettelijke verwijzers om te verwijzen naar gecontracteerd aanbod. In juli 2025 is er een regionaal Raamwerk Modelverordening ZHZ opgeleverd, waarin dit is opgenomen en aangescherpt. De SOJ stimuleert daarnaast het gebruik van de beschikbaarheidswijzer door verwijzers. De beschikbaarheidswijzer geeft inzicht in jeugdhulpaanbod, wachttijden en gecontracteerde partners en maakt het voor de verwijzer overzichtelijk om een (potentiële) jeugdige door te verwijzen naar de juiste jeugdhulpaanbieder. Zo zorgen we er met elkaar voor dat voor steeds meer jeugdigen sneller passende jeugdhulp en zorg gevonden wordt. Ook is de beschikbaarheidswijzer door ouders en jeugdigen te gebruiken voor het inzien van de wachttijden. Overigens wordt ongecontracteerd aanbod over het algemeen geleverd tegen de reguliere tarieven die gelden voor gecontracteerd aanbod. Geconstateerde lacunes in het zorgaanbod worden waar mogelijk aangevuld door het aangaan van nieuwe contracten, zodat we beter kunnen sturen op de kwaliteit van de zorg.
--	---	--

		Op uw oproep tot verbetering van het contractmanagement voor wat betreft het normenkader, hebben wij u eerder een reactie gegeven.
Hoeksche Waard Raadsvergadering 23 september	Wij hebben de eerste bestuursrapportage van 2025 van u ontvangen. Op basis van deze bestuursrapportage stelt u een begrotingswijziging voor. U vraagt ons om een zienswijze op deze begrotingswijziging over het onderdeel Serviceorganisatie Jeugd (hierna SOJ). Hoewel u ons niet om een zienswijze vraagt voor het onderdeel DG&J) willen wij toch een aantal aandachtspunten meegeven ter overweging. In deze brief leest u de zienswijze van de gemeenteraad van gemeente Hoeksche Waard. Serviceorganisatie Jeugd U stelt voor om de gemeentelijke bijdrage (regionaal) met €8,1 miljoen te verhogen. Dit als gevolg van de in 2024 ingezette groei in het gebruik van jeugdhulp. De stijging heeft zich grotendeels in 2024 voorgedaan zoals gerapporteerd in de eerste en tweede bestuursrapportage 2024. Deze stijging is nog niet als begrotingswijziging verwerkt in 2025. In de bestuursrapportage geeft u verder aan dat het beeld per gemeente hierbij sterk varieert. Voor de Hoeksche Waard betekent de voorliggende bestuursrapportage een fors hogere deelnemersbijdrage in 2025 ter grootte van € 3,8 miljoen. Gemeente Hoeksche Waard herkent de groei van het jeugdhulp gebruik in 2024 evenals het beeld dat het aantal jeugdigen waar opschaling nodig is naar complexere zorgtrajecten gegroeid is. Structurele verwerking van voordelen In de 1e burap meldt u naast een aantal forse nadelen, ook voordelen in 2025, specifiek op het gebied van rentebaten en vrijval van niet gedeclareerde zorg van oude jaren. In het kader van realistisch begroten én met het oog op de financiële situatie van (veel van de) deelnemende gemeenten als gevolg van de 'financiële ravijnjaren', verzoeken wij u om relevante voordelen van structurele aard ook structureel in uw begroting te verwerken. Niet gecontracteerd aanbod U geeft aan dat het aandeel van niet gecontracteerd aanbod van zorg toeneemt. Hierbij erkent u dat bij dergelijk zorg sturing en kostenbeheersing de nodige uitdagingen liggen. Wij erkennen deze zorg/dit risico en roepen u op om het aandeel aan niet gecontracteerde zorg terug te brengen. Met de verlenging van de inkoop per 2026 heeft u als doel om te zorgen voor een betaalbaar en dekkend zorglandschap. Dit houdt nauw verband met elkaar. Hierbij willen wij nogmaals de spreiding van het zorglandschap onder de aandacht brengen. Daar de Hoeksche Waard een gemeente is aan de rand van de regio wordt er nogal eens tegenaan gelopen dat de passende zorg niet altijd dichtbij is. Het is van belang dat de meest voorkomende zorgvormen voor alle inwoners in de regio dichtbij beschikbaar zijn.	De baten van niet-gedeclareerde zorg en rentebaten SOJ zijn structureel verwerkt in de begroting. De overige rentebaten niet. Deze zijn onzeker en naar verwachting voor een groot deel tijdelijk van aard. Het Verbeterprogramma Betaalbare en Beschikbare jeugdhulp biedt op korte termijn een instrumentarium om substantieel beter te sturen. Gecontracteerde zorg is daarbij het uitgangspunt. Het is de taak van de wettelijke verwijzers om te verwijzen naar gecontracteerd aanbod. In juli 2025 is er een regionaal Raamwerk Modelverordening ZHZ opgeleverd, waarin dit is opgenomen en aangescherpt. De SOJ stimuleert daarnaast het gebruik van de beschikbaarheidswijzer door verwijzers. De beschikbaarheidswijzer geeft inzicht in jeugdhulpaanbod, wachttijden en gecontracteerde partners en maakt het voor de verwijzer overzichtelijk om een (potentiële) jeugdige door te verwijzen naar de juiste jeugdhulpaanbieder. Zo zorgen we er met elkaar voor dat voor steeds meer jeugdigen sneller passende jeugdhulp en zorg gevonden wordt. Ook is de beschikbaarheidswijzer door ouders en jeugdigen te gebruiken voor het inzien van de wachttijden. Overigens wordt ongecontracteerd aanbod over het algemeen geleverd tegen de reguliere tarieven die gelden voor gecontracteerd aanbod. Geconstateerde lacunes in

	We zetten gezamenlijk in op een andere koers Gemeente Hoeksche Waard heeft recentelijk de visie SamenLeven vastgesteld. Wij geloven in een samenleving waarin iedereen bijdraagt aan de gemeenschap en waarin mensen met elkaar verbonden zijn. Wij streven naar een samenleving waarin onderlinge betrokkenheid en gemeenschapszin centraal staan. Wij voelen ons verantwoordelijk voor alle inwoners, maar erkennen tegelijkertijd dat niet alle problemen voor iedereen opgelost kunnen worden. De kern ligt in het vinden van een evenwicht tussen autonomie en verbondenheid. Met betrekking tot jeugdhulp zetten we als gemeente in op normaliseren, afbakening van de jeugdwet, aanscherping van de verordening jeugdhulp, het organiseren van één toegang voor 0-100, een stevig lokaal team dat zelf hulpverleent en een sterke pedagogische basis. Daarnaast verwachten wij van u dat u blijft inzetten op stevig en kwalitatief contractmanagement om de regionale visie op het betaalbaar en beschikbaar houden van de jeugdhulp blijvend te ondersteunen. Uw bijdrage in het verbeterprogramma beschikbare en betaalbare jeugdhulp wordt gewaardeerd. DG&J Voordelen uit 1e burap dienen te leiden tot een lagere deelnemersbijdrage In de 1e burap meldt u diverse voordelen in 2025, welke in totaal optellen tot 0,9 miljoen, waaronder voordelen als gevolg van een lagere cao SGO dan begroot. Deze voordelen zien wij graag terug in een lagere deelnemersbijdrage. Daarnaast verzoeken wij u de structurele voordelen te verwerken in uw meerjarenbegroting, voor zover u deze voordelen nog niet structureel heeft verwerkt. Als rentevoordelen ook een structureel karakter hebben, dan verzoeken wij u ook om deze voordelen structureel in uw begroting te verwerken. GGD Voor de jaren na 2025 staan er forse bezuinigingen gepland, zowel lokaal, regionaal als landelijk. U geeft aan dat u zich in deze uitdagende context onverminderd blijft inzetten voor de kerntaak van het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van inwoners. Echter bereidt u zich ook voor op het terugschroeven van specifieke diensten, bijvoorbeeld gericht op de aanpak van gezondheids-achterstanden en overgewicht, het bevorderen van mentale gezondheid en een gezonde leefomgeving en aan het bevorderen van een kansrijke start voor kinderen. Ook wordt er vanaf 2026 bezuinigd op het thema seksuele gezondheid en zijn er landelijke plannen	het zorgaanbod worden waar mogelijk aangevuld door het aangaan van nieuwe contracten, zodat we beter kunnen sturen op de kwaliteit van de zorg. In de contractering wordt ook gekeken naar de spreiding van het aanbod in de regio, om ervoor te zorgen dat de meest voorkomende zorgvormen dichtbij beschikbaar zijn. In overleg met gemeente(n) en lokale teams kan aanvullend gecontracteerd worden, indien er aanbod dichterbij beschikbaar is. Een aandachtspunt hierbij is dat gemeenten hebben aangegeven het totaal aantal gecontracteerde aanbieders in de regio te willen beperken. Bedankt voor uw waardering. Wij blijven ons maximaal inspannen voor stevig en kwalitatief contractmanagement om de regionale visie op betaalbare en beschikbare jeugdhulp te ondersteunen. Wij adviseren negatief op uw verzoek om het verwachte positieve resultaat om te zetten in een lagere deelnemersbijdrage. Onze reden hiervoor is dat de kostenontwikkeling aan onzekerheden onderhevig is. Bijvoorbeeld omdat extra kosten moeten worden gemaakt of opbrengsten lager uitvallen. Het resultaat kan als gevolg daarvan lager uitpakken. De auditcommissie heeft het algemeen bestuur om deze reden geadviseerd het voorzichtigheidsprincipe te hanteren. Bovendien is het rentenadeel voor gemeenten bij uitbetaling ná resultaatbestemming, relatief beperkt. De structurele voordelen van de CAO zijn reeds verwerkt in de meerjarenbegroting. De rentevoordelen zijn niet verwerkt, omdat deze onzeker zijn en daarmee niet als structureel aangemerkt kunnen worden. Bij het maken van keuzes blijven wij binnen de gegeven financiële kaders. Indien dat niet mogelijk of wenselijk is, legt het bestuur u een voorstel voor begrotingswijziging voor.
--	--	---

	om de vaccinatiegraad te verhogen via fijnmazig vaccineren, zonder dat daar financiële middelen tegenover staan. In deze uitdagende context stemmen we onze inzet en werkwijze zoveel als mogelijk af op de veranderende behoefte van onze opdrachtgevers, partners en inwoners. Wij vragen u om bij het maken van de keuzes de rijksbijdrage leidend te laten zijn. Overhead, algemene dekkingsmiddelen (samenhangende met GGD, LVS en VT) Binnen dit onderdeel verhoogt u een aantal posten budgettair neutraal door zowel de baten als de lasten aan te passen. Zo dekt u personeelskosten (personeelsadviseur) vanuit een gevormde bestemmingsreserve. Wij gaan er hierbij vanuit dat dit incidentele kosten voor personeel betreffen aangezien deze kosten gedekt worden door incidentele middelen (reserve). Terughalen van taken U geeft aan dat een aantal gemeenten overweeg een aantal taken terug te halen/weg te halen bij DG&J. U benoemt hierbij het risico dat de overheadkosten niet langer (volledig) kunnen worden gedekt. In dit kader roepen wij u op om in voorkomende situaties frictiekosten te bepalen en te komen tot een plan waarbij de personele capaciteit, die belast is met deze taken, wordt afgebouwd. Ten aanzien van het terughalen van enkele taken door gemeente Dordrecht, gaan wij ervan uit dat de overige deelnemers hiervoor niet extra behoeven bij te dragen. Tot slot Wij willen u bedanken voor deze bestuursrapportage en het complete beeld wat u hierin weergeeft en dat u gehoor heeft gegeven aan ons verzoek ons blijvend te informeren over de rechtmatigheidsonderzoeken SOJ. We hebben als gemeente de komende jaren nog steeds grote financiële uitdagingen door sterk afnemende Rijksmiddelen ("ravinjaren"). Vanaf 2028 stelt het Rijk substantieel minder middelen beschikbaar via het gemeentefonds, o.a. op het gebied van jeugdhulp. Graag blijven we gezamenlijk optrekken om de kosten voor gemeenten beheersbaar te houden.	De dekking van de personeelsadviseur is tijdelijk (3 jaar). Het is op dit moment nog onzeker of continuering van de inzet nodig is na deze periode. Bij terughalen en afschalen van taken door gemeenten brengen wij de frictiekosten in beeld en brengen wij deze waar mogelijk in rekening bij gemeenten. Het is niet altijd mogelijk de personele capaciteit hierop aan te passen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de kosten van huisvesting en kosten van de directie. Wij spannen ons uiteraard maximaal in om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken door kosten te reduceren waar mogelijk. Bedankt voor uw waardering. Wij zullen gemeenten blijven informeren over de rechtmatigheidsonderzoeken SOJ. Wij hebben begrip voor het feit dat u aandacht vraagt voor de financiële situatie van uw gemeente, gezien de grote uitdagingen waarvoor uw gemeente zich gesteld ziet staan. We nemen hier rekenschap van en spannen ons maximaal in om in samenwerking met gemeenten de kosten van de uitvoering beheersbaar te houden.
Molenlanden Raadsvergadering 23 september	Wij hebben de eerste bestuursrapportage van 2025 van u ontvangen. Op basis van deze bestuursrapportage stelt u een voor ons financieel positief voorstel tot begrotingswijziging voor. De voorgestelde begrotingswijziging past bij de eerder ingezette daling van de jeugdhulpkosten voor Molenlanden. Deze daling komt voort uit een steeds steviger wordend sociaal team, die steeds meer zelf jeugdhulp kan bieden (jeugdhulp naar voren), kritischer kijkt naar het inzetten van specialistische jeugdhulp en waarbij steeds meer wordt uitgegaan van normaliseren. In de zomernota hebben we onze begroting al naar beneden bijgesteld op basis van de prognose. Om deze reden zien we af van de mogelijkheid om een zienswijze uit te brengen op deze begrotingswijziging voor het onderdeel Serviceorganisatie Jeugd.	Het is goed om te horen dat de daling van de jeugdhulpkosten voor uw gemeente, lijkt voort te komen uit een steeds steviger wordend sociaal team. Wij danken u voor uw brief en begrijpen dat u afziet van de mogelijkheid om een zienswijze uit te brengen.

Papendrecht Raadsvergadering 3 november	Begrotingswijziging Serviceorganisatie jeugd U stelt op basis van de eerste bestuursrapportage een begrotingswijziging voor het onderdeel Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) voor. Op basis van de meest recente prognose wordt voor jeugdhulp in 2025 € 8,1 miljoen aan hogere kosten voor de regio Zuid-Holland Zuid voorzien. Voor de gemeente Papendrecht stelt u een begrotingswijziging van € 1,7 miljoen voor. U geeft hiervoor als voornaamste reden dat het gebruik van jeugdhulp significant is gegroeid, terwijl de oorspronkelijke begroting 2025 uitging van een stabiel beeld. De stijging is in lijn met de trend die zich de afgelopen periode voor gemeente Papendrecht heeft ontwikkeld. Om structureel oplopende tekorten af te buigen wordt lokaal en regionaal gewerkt aan het programma Betaalbare en beschikbare jeugdhulp. Voor Papendrecht geldt verder dat de stijging voor een groot deel te wijten is aan een stijging van zowel het aantal jeugdigen binnen het segment wonen met behandeling/begeleiding als de kosten per jeugdigen in dit segment. Dit hangt samen met de afname van het aantal pleeggezinnen en een tekort aan alternatieve, lichtere voorzieningen. We vragen DG&J om, samen met de gemeenten, in het kader van het programma Beschikbare en betaalbare jeugdhulp, voortvarend te werk te gaan met het ontwikkelen van deze alternatieven. Verder zien we dat de grootste kostenstijging voor Papendrecht met name ligt in hulp na toeleiding door de Gecertificeerde Instellingen (GI's). We vragen DG&J werk te maken van het hernieuwen van de (regionale) afspraken tussen gemeenten en GI's om te komen tot een betere afstemming tussen lokale teams en de GI's met als oogmerk lichtere, zoveel mogelijk lokaal aangeboden, hulp te kunnen inzetten. Kostenvoordeel GGD, LVS en Veilig Thuis Gezien het kostenvoordeel van circa € 865.000 dat in de eerste burap wordt gepresenteerd voor de organisatieonderdelen Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD), Leerplicht & Voortijdig Schoolverlaten (LVS) en Veilig Thuis (VT), is gemeente Papendrecht van mening dat dit in principe direct verrekend moet worden met de gemeentelijke bijdragen. Dat gebeurt nu niet automatisch. Wij vinden het belangrijk dat hier transparant over wordt gecommuniceerd en dat gemeenten actief worden meegenomen in de afwegingen hierover.	Wij spannen ons maximaal in om gemeenten te faciliteren bij het lokaal implementeren van de maatregelen uit het Verbeterprogramma Betaalbare en Beschikbare Jeugdhulp. Binnen het programma beschikbare en betaalbare jeugdhulp kijken wij samen met gemeenten en de aanbieders van het hoog-specialistische segment, naar passende alternatieven voor de korte en lange termijn. Daarnaast zetten we, samen met gemeenten en aanbieders, ook in op een doorontwikkeling van de werving van pleeggezinnen in combinatie met Mockingbird. Mockingbird is een vorm van pleegzorg waarbij pleeggezinnen elkaar onderling ondersteunen en een stevig netwerk vormen rondom het pleegkind. Gecertificeerde Instellingen voeren kindbeschermingsmaatregelen (waaronder voogdij en ondertoezichtstelling) en jeugdreclassering (toezicht en begeleiding in het kader van het jeugdstrafrecht) uit. Deze maatregelen zijn opgelegd door een rechter. Bij de uitvoering van een maatregel kan een GI bepalen dat jeugdhulp nodig is. Onder regie van de projectleiding van het Toekomstscenario wordt het proces van de afstemming tussen GI en lokaal team uitgewerkt en verbeterd. Dit gebeurt in nauwe samenhang met het project Normenkader en het Verbeterprogramma Betaalbare en Beschikbare Jeugdhulp. Zo zorgen we dat de samenwerking met GI's integraal wordt opgepakt. Wij adviseren negatief op uw verzoek om het verwachte positieve resultaat om te zetten in een lagere deelnemersbijdrage. Onze reden hiervoor is dat de kostenontwikkeling aan onzekerheden onderhevig is. Bijvoorbeeld omdat extra kosten moeten worden gemaakt of opbrengsten lager uitvallen. Het resultaat kan als gevolg daarvan lager uitpakken. De auditcommissie heeft het algemeen bestuur om deze reden geadviseerd het voorzichtigheidsprincipe te hanteren. Bovendien is het rentenadeel voor gemeenten bij uitbetaling ná resultaatbestemming, relatief beperkt. Wij spannen ons in voor transparante communicatie. Wij houden u via rapportages en begrotingsvoorstellen op de hoogte van alle relevante financiële ontwikkelingen,
---	---	---

	Daarom vraagt gemeente Papendrecht DG&J om bij toekomstige rapportages en begrotings- wijzigingen duidelijk aan te geven hoe met meevallers wordt omgegaan en of verrekening met de gemeentelijke bijdragen is overwogen. Dit helpt ons als gemeente om goed zicht te houden op de besteding van publieke middelen en draagt bij aan een gezonde financiële samenwerking. Gemeente Papendrecht is in principe van mening dat wanneer zich lopende het jaar substantiële kostenvoordelen voordoen, deze direct in de gemeentelijke bijdrage verrekend moeten worden. Planning van uw zienswijzeverzoek U vraagt in uw brief onze zienswijze kenbaar te maken vóór 23 september 2025. Gezien de timing van uw verzoek, aan het begin van het zomerreces, én de planning van de bestuurlijke vergadercyclus van de gemeenteraad, is het echter niet gelukt om binnen de door u gestelde termijn te reageren. De behandeling van de gemeentelijke zienswijze vindt plaats in de gemeenteraad van 30 oktober a.s. Wij hebben u vooruitlopend op de behandeling in de gemeenteraad voorzien van een concept zienswijze. Wij verzoeken u voor toekomstige planningen rond de 1e burap en de daarbij horende zienswijzen, rekening te houden met zomerreces, zodat het voor ons mogelijk is om tijdig te reageren	inclusief meevallers. Wij nemen uw opmerking mee en zullen in toekomstige rapportages waar nodig een duidelijke toelichting opnemen over de gemaakte afwegingen, zodat gemeenten goed zicht kunnen houden op de besteding van publieke middelen. Wij zijn ons bewust van de krappe termijn voor uw zienswijze, gezien het zomerreces. Vanwege de doorlooptijd van besluitvorming in het algemeen bestuur en de zienswijzeprocedure, waren wij genoodzaakt om de termijn vast te stellen op 23 september. Daarbij hebben wij aangegeven dat wanneer dit niet mogelijk zou zijn voor gemeenten, wij met concept-zienswijzen zouden gaan werken in de aanloop naar het algemeen bestuur. De reden dat wij niet langer konden wachten, is dat we anders in een situatie terecht komen waarin het algemeen bestuur een besluit zou moeten nemen over de tweede bestuursrapportage, zonder daarvóór te kunnen hebben besluiten over de voorgestelde begrotingswijziging bij de eerste bestuursrapportage. Uitstel van de tweede bestuursrapportage is niet mogelijk, aangezien deze een belangrijke opmaat is naar de kadernota voor 2027. Deze moet eind dit jaar worden vastgesteld, zodat gemeenten hier bij de voorbereidingen op hun kadernota/perspectiefnota rekening mee kunnen houden.
--	---	---

Gemeente	Uitgebrachte zienswijze	Reactie Dagelijks Bestuur DG&J
Sliedrecht Raadsvergadering 23 september	Wij hebben op 15 juli jl. de eerste bestuursrapportage 2025 van u ontvangen. Op basis van deze bestuursrapportage stelt u een begrotingswijziging voor. U vraagt ons om een zienswijze op deze begrotingswijziging over het onderdeel Serviceorganisatie Jeugd. Middels deze brief informeren wij u over de zienswijze van onze gemeenteraad op deze wijziging. Begrotingswijziging Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) Op basis van de prognose in deze bestuursrapportage wordt voor 2025 € 8,1 miljoen aan hogere kosten voorzien voor de gehele regio ZHZ. Voor de gemeente Sliedrecht stelt u een begrotingswijziging in 2025 voor van € 115.225,- (+1,5%). Wij stemmen in met deze voorgestelde begrotingswijziging. De gemeentelijke bijdragen nemen met name toe als gevolg van een significante stijging in het jeugdhulpgebruik ten opzichte van de primaire begroting. De stijging heeft zich al ingezet in 2024 en manifesteert zich in meerdere zorgcategorieën, waarbij vooral ambulante behandeling en begeleiding, specialistische GGZ en verblijf met begeleiding sterk toenemen. Dit weerspiegelt zowel een groei in het aantal jeugdigen als een verdere opschaling naar complexere zorgtrajecten. Om de stijgende zorgvraag het hoofd te bieden, zet het verbeterprogramma Beschikbare en Betaalbare Jeugdhulp in op verdere versterking van lokale teams, betere triage en toegang, stimuleren van lichtere instroom, en het terugdringen van niet-gecontracteerde zorg. Ook wordt gewerkt aan het	Dank voor uw instemming. Wij onderschrijven het belang van realistisch begroten en volgen nauwgezet het effect van de maatregelen van het verbeterprogramma op de kosten van jeugdhulp, via het gemeentedashboard en de maandrapportages van de SOJ. Bovendien organiseert de

vergroten van uitstroommogelijkheden binnen bestaande voorzieningen. Onze gemeente zal zich in nauwe samenwerking met de SOJ en de regio gemeenten onverminderd inzetten om deze ambities te realiseren. Met de maatregelen uit het verbeterprogramma zijn mogelijk ook besparingen voorzien. We vinden het belangrijk om realistisch te begroten en vragen u om het effect van de maatregelen goed te monitoren. Bovendien dringen wij erop aan dat deze effecten niet alleen worden gemonitord, maar dat de gemeenten ook elk half jaar een concrete terugkoppeling krijgen, zodat wij tijdig kunnen bijsturen wanneer de beoogde resultaten uitblijven. Voordelig resultaat U prognosticeert een voordelig resultaat van € 862.000 in 2025 voor de organisatieonderdelen GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst), Leerplicht & Voortijdig Schoolverlaten en Veilig Thuis. Hiervan wordt het grootste deel (€ 635.000) veroorzaakt door lagere loonkostenstijging dan verwacht. De prognose is omgezet naar een begrotingswijzing en deze is door het Algemeen Bestuur vastgesteld vanwege begrotingsrechtmatigheid. Aangezien de totale omvang van de structurele gemeentelijke inwonerbijdrage niet wijzigt voor de onderdelen GGD, LVS en Veilig Thuis, wordt, gelet op artikel 39 van de Gemeenschappelijke Regeling, over de hiermee samenhangende begrotingswijziging geen zienswijze gevraagd. Ravijnjaar Gemeenten staan vanaf 2026 voor grote financiële uitdagingen door de sterk afnemende Rijksmiddelen. Als gemeente Sliedrecht zien ook wij ons geconfronteerd met grote financiële uitdagingen. Het ravijnjaar 2026 is ook voor ons een jaar waarin wij, bij ongewijzigd beleid, structureel te maken zullen krijgen met grote tekorten in het meerjarenperspectief. Wij gaan akkoord met de gevraagde begrotingswijziging, maar vragen u tegelijkertijd om rekening te blijven houden met bovengenoemde context. Pfas: informeren en adviseren De aanpak van Pfas-vervuiling is voor onze regio zeer belangrijk. Inwoners maken zich zorgen over vervuiling en hebben behoefte aan duidelijkheid en aan concrete oplossingen. De DG&J en het Pfasloket hebben een belangrijke rol in het informeren, het adviseren, en ook in het scherp houden van de overheid als het gaat om de gezondheidseffecten van beleid. Wij zijn er blij mee dat er nu €250.000 euro van het Rijk geïnvesteerd wordt in een Pfasloket voor goede informatievoorziening en advisering. We worden graag geïnformeerd over zowel de tevredenheid van gemeenten en adviseurs, als ook de tevredenheid van inwoners en maatschappelijke organisaties die het loket benaderen voor duidelijkheid en advies. Wat betreft de gemeenteraad van Sliedrecht is het belangrijk dat er vooral concrete stappen worden gezet in beleid en uitvoering om vervuiling ook daadwerkelijk te verminderen, in te dammen en op te lossen. Tot slot Wij verwachten dat u conform de Wet op de gemeenschappelijke regelingen een reactie uit zult brengen op de door ons ingebrachte punten en dat de door ons ingebrachte punten hun weg zullen vinden in de uitvoering.	SOJ maandelijks databijeenkomsten voor de 10 gemeenten waarin verdiepende analyses worden gefaciliteerd. Op basis van deze actuele informatie kunnen gemeenten tijdig bijsturen wanneer de beoogde resultaten uitblijven. Voor het monitoren van de concrete resultaten van de maatregelen, is gezamenlijk optrekken van SOJ en gemeenten noodzakelijk. De meeste maatregelen van het verbeterprogramma zijn namelijk lokaal van aard en hebben grotendeels betrekking op het lokale team en voorliggende voorzieningen. Wij hebben begrip voor het feit dat u aandacht vraagt voor de financiële situatie van uw gemeente, gezien de grote uitdagingen waarvoor uw gemeente zich gesteld ziet staan. We nemen hier rekenschap van en spannen ons maximaal in om in samenwerking met gemeenten de kosten van de uitvoering beheersbaar te houden. Sinds de start van het loket ontvangen we vragen van inwoners en organisaties via telefoon, e-mail en het digitale contactformulier. De meeste vragen hebben betrekking op de gezondheidseffecten van Pfas, het gebruik van eigen geteelde producten en interpretatie van meetresultaten. De algemene indruk is dat inwoners het waarderen dat er één herkenbaar aanspreekpunt is, waar zij terecht kunnen met gezondheidsgerelateerde vragen en dat informatie regionaal wordt afgestemd. Tegelijkertijd merken wij dat er behoefte blijft aan duidelijke communicatie over de rolverdeling tussen de betrokken overheden en de verantwoordelijkheden bij onderzoek en sanering. Wij bespreken met onze partners hoe het loket verder ontwikkeld kan worden. Het doen van een korte evaluatie of gebruikerstevredenheidsonderzoek wordt daarbij overwogen, om de dienstverlening verder te verbeteren. De uitkomsten daarvan zullen met de gemeenten worden gedeeld.
--	--

		Wij danken u voor uw zienswijze en nemen deze ter harte. Uw zienswijze wordt betrokken bij de besluitvorming in het algemeen bestuur van 30 oktober 2025 over de voorgestelde begrotingswijziging. U ontvangt daarna onze reactie. Bedankt voor uw waardering.
Zwijndrecht Raadsvergadering 7 oktober	Wij danken u voor de inzichtelijke bestuursrapportage en de samenvatting waardoor wij snel een beeld kunnen vormen van de financiële consequenties voor onze begroting alsmede voor de toelichting op de vraag waarom er wijzigingen zijn opgetreden. U vraagt een zienswijze voor een verhoging van de bijdrage voor het onderdeel Serviceorganisatie Jeugd ZHZ. <i>We nemen kennis van en stemmen in met de begrotingswijziging die voor Zwijndrecht leidt tot een hogere deelnemersbijdrage van ongeveer € 1 miljoen in 2025</i> Op basis van de meest recente prognose komt het totale jeugdhulpgebruik één miljoen euro boven het budget zoals geraamd in onze begroting. Het gebruik van de jeugdhulp neemt verder toe, waarbij in de begroting uitgegaan was van géén volumestijging. De belangrijkste verklaring voor deze stijging ligt in een hogere inzet binnen de regionale zorgmarkt, waaronder ambulante hulp, verblijf en specialistische jeugdzorg. Daarnaast is sprake van een hogere indexatie en stijgende tarieven, die hoger uitvallen dan bij de opstelling van de primaire begroting was voorzien. Het Verbeterprogramma betaalbare en beschikbare jeugdhulp ZHZ bevat een pakket aan maatregelen die moeten bijdragen aan het beheersen van de kosten en het verbeteren van de beschikbaarheid van zorg. Ook lokale maatregelen, bijvoorbeeld aanscherpingen voor de toegang tot jeugdhulp via de verordening, zijn daar onderdeel van. Een belangrijke ontwikkeling in 2025 is de start van het rechtmatigheidsproject, waarmee de Serviceorganisatie de interne beheersing versterkt. Dit project richt zich op het uitvoeren van controles op declaraties en het verbeteren van toetsingsprocedures, zodat de rechtmatigheid en doelmatigheid van de zorguitgaven worden vergroot en onrechtmatig gedeclareerde zorg kan worden teruggevorderd. We roepen DG&J op om dit project voortvarend te continueren. We roepen de DG&J op om samen met de gemeente te blijven werken aan de verdere kostenbeheersing in het sociaal domein, in het bijzonder de jeugdhulp. <i>We vinden dat het verwachte voordeel op het resultaat van de DG&J in een verlaging van de deelnemersbijdrage moet worden vertaald</i> In de bestuursrapportage meldt u dat u een voordeel verwacht van € 865.000 (regionaal) op de onderdelen van de DG&J. U schrijft: <i>"De prognose is omgezet naar een begrotingswijziging en deze is door het Algemeen Bestuur vastgesteld vanwege begrotingsrechtmatigheid. Aangezien de totale omvang van de gemeentelijke bijdrage niet wijzigt [...], wordt, gelet op artikel 39 van de Gemeenschappelijke Regeling, over de hiermee samenhangende begrotingswijziging geen zienswijze gevraagd."</i>	Dank voor uw instemming. Het rechtmatigheidsonderzoek wordt momenteel uitgevoerd. Het bestuur heeft hiervoor middelen beschikbaar gesteld voor het jaar 2025. Aan het einde van het jaar rapporteren we over de bevindingen. Afhankelijk van de bevindingen doen we een voorstel voor continuering. Wij spannen ons maximaal in om in samenwerking met gemeenten de kosten van de uitvoering beheersbaar te houden. Wij adviseren negatief op uw verzoek om het verwachte positieve resultaat om te zetten in een lagere deelnemersbijdrage. Onze reden hiervoor is dat de kostenontwikkeling aan onzekerheden onderhevig is. Bijvoorbeeld omdat extra kosten moeten worden gemaakt of opbrengsten lager uitvallen. Het resultaat kan als gevolg daarvan lager uitpakken. De auditcommissie heeft het algemeen bestuur om deze reden geadviseerd het voorzichtigheidsprincipe te hanteren. Bovendien is het rente-nadeel voor gemeenten bij uitbetaling ná resultaatbestemming, relatief beperkt.

	Wij waarderen, nogmaals, de transparantie en inzichtelijkheid waarmee u deze afwijking expliciet aan uw eigenaren meldt. We zijn het echter oneens met uw redenering. Nu er tijd is om een zienswijzeprocedure te doorlopen, kan dit voordeel ons inziens zonder problemen vertaald worden in een lagere deelnemersbijdrage voor 2025. Dit is bijzonder welkom in deze financieel krappe tijden en de bijdrage voor het onderdeel SOJ die per saldo fors hoger wordt. Wij gaan er vanuit dat u terugkomt op uw eerdere besluit en de gemeentelijke bijdrage verlaagt.	
--	--	--